

DE 1000
FÆLLESSKABERS LAND

BYRÅDETS

UDVIKLINGSSTRATEGI

2014-2017

INDHOLD

Forord.....	s. 1
1. Vision.....	s. 2
2. Bosætningsstrategi og Infrastruktur.....	s. 3
3. Erhverv og Infrastruktur.....	s. 5
4. Turisme.....	s. 7
5. Skanderborg midtby, inkl. Sølund.....	s. 9
6. Byernes vækst.....	s. 11
7. Bæredygtighed.....	s. 13
8. Campus Skanderborg og Højvangen.....	s. 15
9. Folkeskolereform.....	s. 17
10. Sundhed/Det nære sundhedsvæsen.....	s. 19
11. Realisering af Byrådets Udviklingsstrategi.....	s. 21
12. Udviklingen siden sidst.....	s. 23
13. Kommuneplanrevison og planlægning siden sidst.....	s. 25

FRA STRATEGI TIL RESULTATER

Når vi diskuterer, hvordan vi omsætter strategispor i Byrådets Udviklingsstrategi til handling, er det vigtigt at huske på, at vi som borgere, virksomheder, lokalsamfund, foreninger, bestyrelser, klubber, netværk og politikere skaber de bedste resultater sammen - og at vi sammen gør Skanderborg Kommune til et endnu stærkere centrum for udvikling og vækst.

Det går på mange måder rigtigt godt i Skanderborg Kommune, og det har vi en fælles interesse i, at det bliver ved med. Hvis vi blot læner os tilbage og lader stå til, så risikerer vi en situation, som dén Ivan Krylov, der kaldes den russiske H.C. Andersen, har beskrevet i sin fabel om svanen, gedden og krebsen. Den lyder sådan her:

”Når der blandt venner mangler harmoni,
bliver fælles gerning let en parodi
og fører til fiasko – det’ en hæslig vane.
En krebs, en gedde og en svane
gik sammen om at trække et læs
- en meget overkommelig proces!

De trak og trak, men vognen ville ikke trille,
for svanen foretrak at flyve mod det blå,
kun baglæns ville krebsen gå,
- og gedden ville frem til sø og bæk og kilde.
Hvis skyld og ansvar var det? Det er klart som blæk!
Men vognen står der stadigvæk.”

Byrådets Udviklingsstrategi er en vision og strategi for, hvor vi gerne vil være på lidt længere sigt. Og den er samtidig også udtryk for en politisk prioritering af de områder, hvor vi vil skabe resultater på lidt kortere sigt.

Byrådet afprøver nye arbejdsformer, herunder at invitere aktive borgere og virksomheder helt ind i værkstedet, hvor vi sammen vurderer, hvilke forandringer, der skal til for at realisere Udviklingsstrategien. Det sker via særlige udvalg og via de samarbejdsprocesser, de stående udvalg og Økonomiudvalget inviterer til i løbet af byrådsperioden 2014-2017.

Du kan endvidere læse om den kommende revision af kommuneplanen.

Venlig hilsen

Borgmester Jørgen Gaarde
på vegne af Skanderborg Byråd

DE 1.000 FÆLLESSKABERS LAND

Det er fællesskab, der gør Skanderborg unik. Det store fællesskab. De mange mindre fællesskaber. De formelle og de uformelle fællesskaber. De personlige og de institutionelle. De langvarige og de flygtige. Fællesskaber på kryds og tværs mellem borgere, virksomheder, foreninger, institutioner og politikere.

Hos os er fællesskab nemlig helt naturligt og helt uundværligt. For i Skanderborg kan vi lide hinanden, og vi har lyst til at arbejde sammen. Ja, vi kan slet ikke lade være. Vi er fælles om at se det smukke i det særlige, det unikke eller det skæve. Hos os er ”synergi” mere end et ord i en udviklingsstrategi. For gode fællesskaber skaber synergi og gør afstanden fra idé til handling kortere.

Byrådet vil ved enhver lejlighed arbejde for at styrke fællesskaberne. Så de, der kan se mulighederne, mødes med dem, der kan skabe rammerne og løsningerne. For det har vi brug for. Handling. At vi arbejder for og med hinanden. Tænk hvis...

Eksempler på særlige fællesskaber

- de 10.000 mennesker, der investerer kræfter i Smukfest og tiltrækker 55.000 deltagere fra ind- og udland hvert eneste år. Eller de 15.000 mennesker, som hvert år gør Sølund Musik Festival til en fest
- de 800 aktive mennesker i borgerrepræsentationen (råd, nævn, institutionsbestyrelser), som bærer ansvar og træffer beslutninger til gavn for os alle
- de mange borgere, foreninger, virksomheder og politikere i Galten-Skovby, der er gået sammen om at skabe et blomstrende lokalsamfund
- de flere tusinde borgere, foreninger, virksomheder og politikere, som har gjort det til en positiv udfordring at nedbringe energiforbruget gennem Klimafesten
- de mange voksne og unge, der har fundet sammen i mentorordningen ”Come Together”
- alle dem som bidrager til Ta’del bevægelsen, der arbejder målrettet på at skabe inkluderende fællesskaber og rummelighed for socialt udsatte

2. BOSÆTNINGSSTRATEGI OG INFRASTRUKTUR

VI GIVER FLERE UNGE OG YNGRE FAMILIER LYST TIL AT BOSÆTTE SIG I ÉN AF VORES BYER

Vores byer er forstæder til især Aarhus, og de fire største byer spiller en væsentlig rolle i tiltrækningen af nye borgere og virksomheder. Skanderborg, Ry, Hørning og Galten-Skovby er i konkurrence med andre byer, der også ligger rundt om Aarhus, om at tiltrække nutidens og fremtidens tilflyttere. Videreudvikling og markedsføring af byernes individuelle særpræg, rekreative muligheder samt infrastruktur er vigtige fokusområder, hvis vi skal påvirke unge og yngre familiers lyst til at bosætte sig i én af vores byer. Samtidigt har Byrådet fortsat fokus på erhvervsudviklingen, så Skanderborg Kommune også er attraktiv for virksomheder og iværksættere.

Vi ved blandt andet, at:

- unge og yngre familiers udflytning fra Aarhus til Skanderborg, Favrskov og Syddjurs er faldet markant i perioden 2006-2012. Skanderborg er dog fortsat den omegnskommune, som modtager flest tilflyttere fra Aarhus - også i 2012
- tilflyttere har forskellige årsager til at bosætte sig i de fire byer Skanderborg, Galten-Skovby, Hørning og Ry. Vi ved, at relationer, infrastruktur, nærhed til Aarhus og afstanden til arbejde vægter højt, når der vælges bolig
- potentielle unge tilflyttere fra Aarhus, Silkeborg og Horsens er interesserede i at flytte til Skanderborg eller Ry, færre til Galten-Skovby og Hørning
- tilflyttere shopper rundt, før de beslutter sig, og sammenligner boliger, infrastruktur og service. Undtagelsen er Ry. Mange vælger Ry som by og område, før de ser på bolig og andre forhold
- 90 pct. af tilflytterne er meget tilfredse med deres valg af område og bolig
- 60 pct. af de nuværende indbyggere ønsker en bolig på under 120 m² ved næste bolig

HVORDAN OG HVORNÅR GÅR VI I GANG?

BYRÅDET VIL I 2014-2017:

- bede om indbyggernes hjælp til at identificere byernes særpræg og potentialer
- undersøge, hvordan vi kan udøve positiv særbehandling af den enkelte by, i et tæt samarbejde med indbyggere og foreninger i byerne
- markedsføre byernes gode placering omkring Aarhus med nem adgang til hele det østjyske område og tæt på herlig natur
- udvikle metoder til at møde potentielle tilflyttere, så de får blik for, hvad byerne i Skanderborg Kommune har at byde på
- samarbejde med f.eks. ejendomsmæglere (eller andre aktører på boligmarkedet) og lokalsamfund
- styrke og dyrke relationerne, idet familie og venner er en væsentlig årsag til, at tilflyttere vælger Skanderborg Kommune
- fremtidssikre den gode infrastruktur, herunder kollektive transportmuligheder
- fokusere på, hvad de unge ser af muligheder for at udvikle spændende miljøer, de selv har lyst til at opholde sig i
- differentiere boligudbuddet og i den forbindelse vurdere mulighederne for at byfortætte i de 4 byer med flere boligtyper og - størrelser i den enkelte by samt for at frigøre parcelhuse til nye tilflyttere
- byfortætte langs de store færdselsårer bl.a. med henblik på muligheder for billigere grunde/boliger

Samarbejde er Skanderborg Kommunes motor

Byrådet nedsætter et særligt udvalg vedr. BOSÆTNINGSSTRATEGI OG INFRASTRUKTUR, der udarbejder anbefalinger til Byrådet i forhold til at realisere ambitionerne i Udviklingsstrategien.

Det særlige udvalg etableres i henhold til §17, stk. 4 i Lov om Kommunernes Styrelse - det vil sige, at Byrådet inviterer en række eksterne interessenter med helt ind i værkstedet, hvor de politiske forandringer formuleres.

Kommissorium og udvalgets sammensætning fremsendes til godkendelse i Byrådet.

Det særlige udvalg vedr. BOSÆTNINGSSTRATEGI OG INFRASTRUKTUR arbejder i 2. halvår 2014.

3. ERHVERV OG INFRASTRUKTUR

VORES EVNE TIL AT SAMARBEJDE OG SE MULIGHEDER TILTRÆKKER FLERE VIRKSOMHEDER

Vi har et fantastisk udgangspunkt for fortsat at være en erhvervskommune i vækst. Vi ligger klos op ad den østjyske motorvej, ved hovedindgangen til og hovedudgangen fra Aarhus. Vi ligger tæt på forsknings- og uddannelsesinstitutioner. Vi har en højtuddannet arbejdsstyrke og smukke omgivelser. Vi vil gerne blive endnu bedre til at samarbejde med eksisterende virksomheder og understøtte deres udviklingsmuligheder lokalt samt tiltrække nye virksomheder.

Vi ved blandt andet, at:

- Skanderborg Kommune har klaret sig godt i forhold til at få nye virksomheder og beholde de eksisterende. Der har været et mindre fald i antallet af virksomheder sammenlignet med andre kommuner i Østjylland. Der er skabt flere, især små virksomheder mellem 2005 og 2011. Dog har kommunen samlet set mistet arbejdspladser, pga. markant nedgang i antallet af de mellemstore virksomheder med mellem 10 og 49 ansatte.
- beskæftigelsen er på vej tilbage indenfor industrien og i byggebranchen i Skanderborg Kommune. Servicesektoren er med 10.000 jobs i dag den største sektor i kommunen
- udviklingen i antallet af private virksomheder og arbejdspladser hænger tæt sammen med øget bosætning. Langt hovedparten af de nystartede virksomheder i kommunen etableres af personer, som har bopæl indenfor kommunegrænsen
- lidt over 60 pct. af iværksætterne vil anbefale andre at starte virksomhed i Skanderborg, og virksomhederne siger selv, at de vil anbefale andre at starte pga. den gode infrastruktur og den centrale geografiske placering i oplandet til store dele af Østjylland. Ikke mindst påpeger de tilstedeværelsen af både tog og motorveje som et gode
- ingen nævner kommunens erhvervsservice eller tilgang til iværksættere som grund til at starte egen virksomhed

HVORDAN OG HVORNÅR GÅR VI I GANG?

BYRÅDET VIL I 2014-2017:

- samarbejde med lokale virksomheder ud fra deres konkrete behov og ønsker i endnu højere grad, end vi gør i dag
- tilpasse vores erhvervsservice, så vi yder en slagkraftig indsats over for de virksomheder, der skaber arbejdspladser i Business Region Aarhus
- udvikle samarbejdet med virksomheder, så vi anviser muligheder og løsninger, og skaber åbne, koordinerede og gennemsigtige sagsbehandlingsprocesser
- udvikle et professionelt og opsøgende modtageapparat for virksomheder, der overvejer at flytte hertil, og for dem der allerede er her
- skabe vækst og arbejdspladser i forbindelse med kommunale udbud på især bygge- og anlægsområdet ved at sikre information og dialog, hvor det lovgivningsmæssigt er muligt
- oparbejde et tæt samarbejde med ejendomsmæglere i forhold til at tiltrække virksomheder
- udlægge velbeliggende og velegnede arealer til erhverv og i den forbindelse udarbejde en erhvervslokaliseringsstrategi
- gøre bymidten i vores byer attraktive for spændende moderne byerhverv
- have fokus på de gode erhvervshistorier i forhold til markedsføring af vores by- og erhvervsmiljøer

Samarbejde er Skanderborg Kommunes motor

Økonomiudvalget arbejder med ERHVERV OG INFRASTRUKTUR og har ansvaret for det forberedende arbejde til Byrådets dialog, samarbejde og beslutning, herunder ansvaret for at involvere relevante interessenter og samarbejdspartnere.

Byrådet godkender kommissorium for Økonomiudvalgets arbejde med temaet.

4. TURISME

VI BYDER VORES GÆSTER PÅ DÉT, VI SELV NYDER TIL HVERDAG

Søhøjlandet er den smukkeste ramme for gode oplevelser for vores gæster, og især søerne og skovene ved Ry, Mossø og Skanderborg samt Ejer Bjerge repræsenterer unikke rekreative muligheder. Disse muligheder er vigtige at udvikle i respekt for vores naturlige ressourcer, så både gæster og herboende føler sig velkomne. En helt anden og værdifuld ressource er festivalerne, som er spændende samarbejdspartnere i bestræbelserne på at udvikle oplevelser på helårsbasis.

Vi ved blandt andet, at:

- mange potentielle gæster sætter lighedstegn mellem Skanderborg Kommune og festival, nærheden til Aarhus og natur
- Ry har en markant profil på natur, herunder Himmelbjerget der som nationalt samlingspunkt er et yndet sted til udflugter og folkemøder på grund af den storslåede udsigt og smukke natur
- der investeres mange kræfter i Smukfest i Skanderborg, der tiltrækker tusindvis fra ind- og udland og en lige så kendt festival er Sølund Festival for og ikke mindst med udviklingshæmmede
- Skanderborg Museum, i samarbejde med VisitSkanderborg og kommunen, arbejder med at synliggøre kulturarv af international karat ved Alken Enge
- de mange kulturelle tilbud, der udvikles i Kulturby 17 samarbejdet, også appellerer til turister fra ind- og udland og herboende
- VisitSkanderborg har et tæt samarbejde med Midtjysk Turisme og VisitGudenåen om at skabe begivenheder for gæster i området
- DI HESLIGE SLØNGLERS KLUP fastholder og formidler arven fra Ole Lund Kirkegaards eventyrlige univers

HVORDAN OG HVORNÅR GÅR VI I GANG?

BYRÅDET VIL I 2014-2017:

- vurdere, om detailhandlens erfaringer med det gode værtsskab i regi af foreningen TURISMEShopping kan udbredes, så gæster føler sig endnu mere velkomne her hos os
- fokusere på vores styrkepositioner på naturområdet, når vi drøfter med turist-erhvervet, hvad der skal til, for at gæster føler sig velkomne
- sætte os ind i vores gæsters ønsker og behov, og i den forbindelse bl.a. undersøge, hvordan aktivitetsmuligheder omkring Ry understøttes bedst muligt
- arbejde for et endnu stærkere Søhøjlands-brand i samarbejde med vore nabokommuner og andre aktører langs Gudenåen
- skabe flere grønne partnerskaber, der kan være ramme for gode oplevelser for vores gæster og borgere
- gøre Skanderborg by til dynamoen, hvor shopping, natur og kultur mødes
- give lokale aktører inden for kulturevents- og formidling samt aktive borgere rammer til at skabe nye oplevelser
- skabe oplevelser for herboende og gæster gennem deltagelse i Kulturby 2017 projektet samtidig med, at lokale styrkepositioner inden for kultur, erhverv, turisme udvikles
- øge samarbejdet med eksisterende samarbejdsaktører, som f.eks. Business Region Aarhus og Kulturring Østjylland

Samarbejde er Skanderborg Kommunes motor

Byrådet nedsætter et særligt udvalg vedr. TURISME, der udarbejder anbefalinger til Byrådet i forhold til at realisere ambitionerne i Udviklingsstrategien.

Det særlige udvalg etableres i henhold til §17, stk. 4 i Lov om Kommunernes Styrelse – det vil sige, at en række eksterne interessenter inviteres med helt ind i værksteder, hvor de politiske forandringer formuleres.

Kommissorium og udvalgets sammensætning fremsendes til godkendelse i Byrådet.

Det særlige udvalg vedr. TURISME arbejder i 1. halvår 2016.

5. SKANDERBORG BY, INKL. SØLUND

SKANDERBORG ER KOMMUNENS HOVEDBY

Skanderborg skal indeholde en lang række funktioner og tilbud, som understøtter byens rolle som kommunens hovedby, og vækstby i den østjyske byregion. Byen har oplevet en stor befolkningstilvækst pga. den gode beliggenhed ved sø, natur og infrastruktur, og flere boligområder er fuldt eller næsten udbygget eller under udvikling. Bymidten kan dog blive endnu mere attraktiv, så butikker, byerhverv, caféer og opholdssteder tilfører byen mere liv.

Skanderborg midtby består i grove træk af områder fra stationsområdet til Dyrehaven med Adelgade som en stærk akse.

Vi ved blandt andet, at:

- en række områder i Skanderborg midtby er i Kommuneplan 13 beskrevet med det formål at styrke midtbyen, detailhandlen, arkitekturen, tilgængeligheden og Adelgade som et sammenhængende gadeforløb
- modeller for en ny og mere levende Adelgade viser, at Adelgade formentlig er for lang og for bred og det handelsmæssige potentiale for spinkelt til, at gaden kan fungere som en egentlig gågade
- Adelgades attraktioner ligger som perler på en snor, med Bloms, Kulturtorvet og Lille Nyhavn som centrum for hver perle
- realiseringen af Lille Nyhavn nær Kvickly og boligprojekt på Søtoften vil åbne byen mod søen og skabe en rolig og afslappet atmosfære i begge dele af byen, dog uden at forringe Adelgades sammenhængende gadeforløb
- cafélivet er blomstret op i midtbyen de senere år

HVORDAN OG HVORNÅR GÅR VI I GANG?

BYRÅDET VIL I 2014-2017:

- håndtere dilemmaerne i forhold til højde, tæthed og parkeringsmuligheder, når vi gerne vil fortætte midtbyen i Skanderborg
- udarbejde en strategi for udviklingen af hele midtbyen og/ eller mere detaljeret for mindre områder af midtbyen, hvor ønsker til funktioner, tæthed, trafikbetjening, arkitektonisk udtryk, byinventar m.v. kan fastlægges, så det er Byrådet, der styrer udviklingen
- opnå, at den oplevede afstand til stationsområdet bliver 'formindsket'
- omdanne dele af Sølundområdet til en ny bydel i takt med, at institutionen Sølund udvikler sig
- skabe attraktive bymiljøer for og sammen med unge og yngre familier

Samarbejde er Skanderborg Kommunes motor

Byrådet nedsætter et særligt udvalg vedr. SKANDERBORG BY, INKL. SØLUND, der udarbejder anbefalinger til Byrådet i forhold til at realisere ambitionerne i Udviklingsstrategien.

Det særlige udvalg etableres i henhold til §17, stk. 4 i Lov om Kommunernes Styrelse - det vil sige, at Byrådet inviterer en række eksterne interessenter med helt ind i værkstedet, hvor de politiske forandringer formuleres.

Kommissorium og udvalgets sammensætning fremsendes til godkendelse i Byrådet.

Det særlige udvalg vedr. SKANDERBORG BY, INKL. SØLUND, arbejder i 2. halvår 2015.

6. BYERNES VÆKST

VÆKSTSTRATEGIER FOR BYERNE ER PÅ DEN ENKELTE BYS BETINGELSER OG KVALITETER

Skanderborg og de øvrige centerbyer Galten-Skovby, Hørning og Ry er velfungerende byer med en varieret detailhandel, alsidige kultur-, idræts- og fritidstilbud og attraktive bolig- og erhvervsområder. Tilflyttere og virksomheder har forskellige årsager til at bosætte sig i Skanderborg, Galten-Skovby, Hørning og Ry. Med Skanderborgs rolle som hovedby og dynamo skal der fortsat være fokus på en naturlig arbejdsdeling mellem de øvrige byer, som sikrer, at byerne udvikler sig ud fra den enkelte bys egne betingelser og kvaliteter.

Vi ved blandt andet, at:

- byerne siden 2006 har haft en markant befolkningstilvækst med Hørning som højdespringer på 14 pct. De øvrige byer: Ry 9 pct., Skanderborg 7 pct. og Galten-Skovby 4 pct.
- der allerede er gennemført kvalitetsløft og fornyelsesprojekter i de 4 bymidter, og flere vil følge
- detailhandelsstrukturen på sigt vil undergå store forandringer på grund af øget nethandel
- byernes vækststrategi også afhænger af udviklingen i de øvrige byer i den østjyske byregion

HVORDAN OG HVORNÅR GÅR VI I GANG?

BYRÅDET VIL I 2014-2017:

- sikre vækst gennem kontinuerligt fokus på mulige arealudlæg til bolig- og erhvervsformål, der er afstemt med en bosætnings- og erhvervslokaliseringsstrategi
- tænke erhvervsplanlægning sammen med andre aktiviteter i byerne og medvirke til at skabe levende og attraktive byer
- forny dialogformen med de, der bor i byerne, så vi samarbejder med beboerne i hver enkelt by om byliv og vækststrategi
- skabe liv i byerne gennem miljøer for og sammen med unge
- fokusere indsatsen gennem:
  - Skanderborgs profil som hovedbyen, hvor alle offentlige funktioner er, og hvor der er en høj koncentration af detailhandel – og fokusere indsatsen gennem udnyttelse af potentialerne i Skanderborgs bydele (Stilling, Højvangen, Vrold)
  - Galten-Skovbys profil som en kombination af erhvervs- og bosætningsområde
  - Hørnings profil som bosætningsområde
  - Rys profil som bosætnings- og turismeområde
- overføre de gode erfaringer med strategisk byudvikling fra f.eks. Anebjerg, Kil debjerg og Skovby-Nygaard til Svaneparken, hvor der er mange grunde til salg
- skabe attraktive og levende miljøer i bymidterne gennem vores planlægning for tiloversblevne offentlige bygninger
- understøtte byliv, kulturliv, detailhandlen og statslige infrastrukturinvesteringer gennem øget byfortætning, dvs. flere mennesker på mindre plads (etage-, række- og dobbelthuse)
- fastholde vigtigheden af, at der fortsat investeres i bymidterne

Samarbejde er Skanderborg Kommunes motor

Byrådet nedsætter et særligt udvalg vedr. BYERNES VÆKST, der udarbejder anbefalinger til Byrådet i forhold til at realisere ambitionerne i Udviklingsstrategien.

Det særlige udvalg etableres i henhold til §17, stk. 4 i Lov om Kommunernes Styrelse - det vil sige, at Byrådet inviterer en række eksterne interessenter med helt ind i værkstedet, hvor de politiske forandringer formuleres.

Kommissorium og udvalgets sammensætning fremsendes til godkendelse i Byrådet.

Det særlige udvalg vedr. BYERNES VÆKST arbejder i 2. halvår 2016.

7. BÆREDYGTIGHED

VI HAR EN OPTIMAL RESSOURCEUDNYTTELSE OG FORSYNINGSSIKKERHED

Vi er ambitiøse i forhold til bæredygtighed (Agenda 21), og vi har noget at have det i! Kommunale bygninger er energirenoverede for 40 mio. kr., 6.000 borgere har deltaget i klimaaktiviteter de seneste to år, og vi udleder i dag markant mindre CO2 end gennemsnitsdanskeren.

En bæredygtig forsyning af varme kræver en optimal ressourceudnyttelse, samt at vi kan nedbringe og effektivisere vores energiforbrug endnu mere. Endvidere er det væsentligt løbende at vurdere borgere og virksomheders forsyningssikkerhed.

Vi ved blandt andet, at:

- vi skal være CO2 neutrale med hensyn til el og varme i 2020, dog således at elektrificering prioriteres frem for øget brug af biomasse, også selvom strømforbrug koster på CO2-regnskabet og biomasse ikke gør
- i 2020 skal mindst 30 pct. af energiforsyningen komme fra vedvarende energikilder, jf. EU's klima- og energipakke 2008
- Regeringen har fastlagt, at el- og varmforsyningen i 2035 skal produceres med vedvarende energi
- Regeringen ønsker, at oliefyr er erstattet af vedvarende energikilder i 2030
- vi er nødt til at effektivisere og nedbringe energiforbruget, hvis vi skal nå Regeringens mål om 100 pct. vedvarende energi i 2050
- boliger er den suverænt største energiforbruger af strøm og varme i kommunen, med et samlet forbrug på 66 pct.
- fremtidens energiforbrug er på strøm. Udfordringen er at opnå fleksibelt forbrug (og produktion) af strøm, som følger produktionen af strøm fra sol og vind
- Energistyrelsen har udarbejdet en række analyser inkl. scenarier om fremtidens udfordringer på energiområdet. Statslige initiativer på baggrund heraf har afgørende betydning for tilrettelæggelsen af den fremtidige ressourceudnyttelse
- Skanderborg Kommune er med i et fælles projekt, hvor de 19 midtjyske kommuner, en række energiselskaber (bl.a. Skanderborg Fjernvarme) samt Region Midtjylland samarbejder om strategisk energiplanlægning i 2014-2015

HVORDAN OG HVORNÅR GÅR VI I GANG?

BYRÅDET VIL I 2014-2017:

- udvikle en strategisk energiplan, der understøtter de nationale mål
- undersøge de fælles interesser og muligheder for, at myndigheder, varmeselskaber, Renosyd og erhverv i et samspil kan udvikle og udvide den kollektive varmforsyning
- opnå større fleksibilitet i udnyttelsen af de enkelte værkers kapacitet og i energisystemet, så al varmekapacitet udnyttes
- sikre et effektivt og sikkert forsyningsnet, der kan give lavere priser
- have fortsat fokus på, at den kollektive varmforsyning produceres CO₂-neutralt, og med vedvarende energikilder
- tilbyde brugere uden for det kollektive varmforsyningsområde information og rådgivning i forhold til etablering af vedvarende energikilder
- nedbringe energiforbruget yderligere og omlægge til vedvarende energi gennem kampagner og samarbejder med borgere og erhvervsliv
- understøtte og sprede viden om borgerens egne initiativer til bæredygtige løsninger, herunder nedbringelse af energiforbruget

Samarbejde er Skanderborg Kommunes motor

Varmeplan

Økonomiudvalget samt Miljø- og Planudvalget arbejder med dette tema og har ansvaret for det forberedende arbejde til Byrådets dialog, samarbejde og beslutning, herunder ansvaret for at involvere relevante interessenter og samarbejdspartnere.

Byrådet godkender kommissorium for Økonomiudvalgets arbejde med temaet.

Klima og adfærd

Miljø- og Planudvalget arbejder med dette tema og har ansvaret for det forberedende arbejde til Byrådets dialog, samarbejde og beslutning, herunder ansvaret for at involvere relevante interessenter og samarbejdspartnere.

Byrådet godkender kommissorium for Miljø- og Planudvalgets arbejde med temaet.

8. CAMPUS SKANDERBORG OG HØJVANGEN

ALLIANCER MED UNGE ER ALTAFGØRENDE, NÅR VI UDVIKLER UNGEMILJØER

Det er væsentligt at tilføre området med Campus og Højvangen ny energi og udnytte potentielle synergieffekter mellem by- og ungeliv til gavn for studerende og beboere. Campus Skanderborg med gymnasium, handelsskole, 10. klassescenter og folkeskole mm. danner rammen for mere end 2.000 børn og unges uddannelses- og fritidsaktiviteter. På Campus findes to haller, svømmehal og butikcenter. Midtjysk Boligselskab og Skanderborg Andelsboligforening er i fuld gang med at skabe en positiv og varig forandring for Højvangen, godt understøttet af Skanderborg Kommune og Landsbyggefonden, så området er en vel-fungerende del af Skanderborg by.

Vi ved blandt andet, at:

- masterplanen for Campus Skanderborg (som idéoplæg) omfatter såvel fysiske forandringer i udearealer og forandringer for campus som et sted for undervisning/læring og ungeliv
- masterplanen indeholder forslag til en række prioriterede indsatser, herunder:
  - etablering af campusråd, der skal stå i spidsen for realisering af masterplanen i samarbejde med de involverede parter, ikke mindst de unge selv
  - stiforløb gennem Campus som en forbindelse til henholdsvis Midtbyen og Højvangen/Fælleden
  - etablering af ”x-house” centralt i campus som et neutralt mødested for studerende
  - nyindretning af udearealer, herunder flytning af p-plads
  - at skolerne på det indholdsmæssige plan byder hinanden indenfor til lærings- og udviklingsaktiviteter
  - optimering af transportmulighederne i samarbejde med Midttrafik
  - konference, hvor uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet gensidigt orienterer om tilbud og ønsker til hinanden mv.
- masterplanen i første omgang er godkendt af Byrådet som et idékatalog, der skal indgå som grundlag for det videre arbejde
- Ungdomsskolen arbejder med idéer til, hvordan et Børne- og Ungeråd kan organiseres
- Byrådet i 2013 har truffet en principbeslutning om, at den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU) bliver en del af Campus

HVORDAN OG HVORNÅR GÅR VI I GANG?

BYRÅDET VIL I 2014-2017:

- udnytte potentielle synergieffekter mellem byliv og ungeliv til gavn for studerende og beboere på Campus og i Højvangen
- skabe de fysiske rammer og et attraktivt ungemiljø, der kan tiltrække flere unge til uddannelsescampus
- benytte campus som en ramme for et fællesskab for alle unge
- komme hurtigere fra tanke til handling ved en målrettet fundraisingindsats, der kan understøtte modning og gennemførelse af fysiske og indholdsmæssige projekter i masterplanen, så de første forandringer er gennemført i 2015
- invitere unge som ambassadører for projekter i Campus
- få mere viden om hvilke internationale erfaringer, der er med at skabe attraktive campusmiljøer, gennem studieture
- lave en struktur omkring events, der kan brande området over for de unge
- skabe et råt iværksættermiljø, unge har lyst til at bruge

Samarbejde er Skanderborg Kommunes motor

Byrådet nedsætter et særligt udvalg vedr. CAMPUS OG HØJVANGEN, der udarbejder anbefalinger til Byrådet i forhold til at realisere ambitionerne i Udviklingsstrategien.

Det særlige udvalg etableres i henhold til §17, stk. 4 i Lov om Kommunernes Styrelse - det vil sige, at Byrådet inviterer en række eksterne interessenter med helt ind i værkstedet, hvor de politiske forandringer formuleres.

Kommissorium og udvalgets sammensætning fremsendes til godkendelse i Byrådet.

Det særlige udvalg vedr. CAMPUS OG HØJVANGEN arbejder i 1. halvår 2015.

9. FOLKESKOLEREFORM

FRA UNDERVISNING TIL LÆRING

Skolegangen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan. Betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater skal mindskes. Og tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis. Implementeringen af folkeskolereformen forudsætter både læringsmæssige og organisatoriske forandringer.

Vi ved blandt andet, at:

- vi står over for et paradigmeskifte, hvor skoledagen skal nytænkes
- det kræver kompetenceudvikling, ledelse, læringsmål, understøttende undervisning mv.
- skolen åbner op over for omgivelserne og etablerer et tæt samarbejde med idræts-, kultur-, forenings- og erhvervslivet samt borgere
- alle ressourcer – også i omverdenen og blandt forældrene – skal i spil
- reformen påvirker resten af børne- og ungeområdet
- styrings- og incitamentsstrukturer gentænkes
- det samlede højeste elevtal forventes i skoleåret 2015/16, hvorefter elevtallet er faldende. For de fleste skoler er elevtallet faldende efter 2015/16, men enkelte skoler forventes at få stigende elevtal de kommende 10 år. Kapaciteten på skolerne er fuldt udnyttet med de aktuelle elevtal. For de mindste skoler, vil der være behov for det samme antal klasselokaler med faldende elevtal, mens de større skoler vil få færre klasser

HVORDAN OG HVORNÅR GÅR VI I GANG?

BYRÅDET VIL I 2014-2017:

- åbne skolen op mod omverdenen og involvere elever, forældre, lokalsamfund, aktive borgere, erhvervsliv, foreninger, kulturliv m.fl. i forhold til undervisning og læring
- gentænke den politiske ledelse og styring af skoleområdet for at skabe synlig kobling mellem den praksisnære opfølgning på læring og den politiske ledelse og styring
- fastlægge en ny udvikling af SFO, klubtilbud og kulturskole på baggrund af indførelsen af den længere og mere varierede skoledag
- udvikle den mest hensigtsmæssige organisering af skoler og fritidstilbud i forhold til folkeskolereformens intentioner ud fra formålet om, at der skal skabes helhed i barnets hverdag
- eksperimentere med de fysiske rammer på skolerne, når antallet af elever falder
- overveje om ændringer af skolestrukturen i endnu højere grad kan understøtte folkeskolereformens ambitioner om et øget fagligt udbytte

Samarbejde er Skanderborg Kommunes motor

Undervisnings- og Børneudvalget arbejder med dette tema og har ansvaret for det forberedende arbejde til Byrådets dialog, samarbejde og beslutning, herunder ansvaret for at involvere relevante interessenter og samarbejdspartnere.

Byrådet godkender kommissorium for Undervisnings- og Børneudvalgets arbejde med temaet inden udgangen af 2014.

SKANDERBORG KOMMUNE – ET SUNDT FÆLLESSKAB

Sundhed er ikke alene et spørgsmål om fysisk sundhed, hvor indsatsen har fokus på Kost, Rygning og Alkohol og Motion (KRAM). Sundhed handler også om mental trivsel og om at have mod på livet. Et sundt fællesskab betyder, at alle borgere skal opleve at være en del af sunde fællesskaber, der både understøtter den mentale trivsel og den fysiske sundhed.

Vi ved blandt andet, at:

- 44 pct. af de 25-64 årige, der ikke er i arbejde, vurderer deres egen trivsel og livskvalitet som dårlig eller nogenlunde, mens det samme kun gælder for hver 5. blandt de, der er i arbejde
- der er høj grad af social ulighed i sundhed - også i Skanderborg Kommune. Jo længere uddannelse, jo flere raske år og jo længere lever man
- rygning er den største enkeltstående risikofaktor i forhold til borgernes sundhed. En ryger dør gennemsnitlig 10 år før en ikke-ryger. Næsten halvdelen af de kortuddannede mænd i alderen 25-34 år ryger dagligt, mens det blandt højtuddannede i samme aldersgruppe er 7 pct. Skanderborg Kommune er i gang med at udvikle og udmønte en styrket og differentieret rygestopindsats
- mere end halvdelen af kvinder med en fødselsdepression ikke opdages. Nyt initiativ i Skanderborg Kommunes viser, at det kan lykkes at skabe større mental trivsel hos mødre, der har det svært efter fødslen
- op mod 50 pct. af mennesker med mentale helbredsproblemer udvikler langvarig sygdom i form af diabetes, Kronisk Obstruktiv Lungesygdom (KOL), hjerte-kar-sygdom eller muskel- og skeletlidelser. Sundheds- og Rehabiliteringsforløb har vist sig at styrke både sundhedsadfærd og handlekompetence
- mere og mere behandling flyttes ud i borgernes hjem og i det nære sundhedsvæsen. For borgere i Skanderborg Kommune faldt den gennemsnitlige indlæggelsestid på sygehusene med 17 pct. i perioden 2007-2013. En massiv satsning på bl.a. hverdagsrehabilitering og akutfunktioner skal skabe tryghed og kvalitet i den nære og lokale indsats
- 17 pct. af voksne borgere i Skanderborg Kommune udviser tegn på alkoholproblemer, hvilket er over gennemsnittet for borgere i regionen. Blandt unge i alderen 18-25 år er udfordringen især rusdrikkeri. Nye fælles initiativer med ungdomsuddannelserne i Skanderborg Kommune skal reducere unges rusmidelforbrug
- en sundhedsindsats i arbejdet med socialt udsatte borgere kan skabe resultater - også socialt. Ny gadesygeplejerske skal sikre, at socialt udsatte borgere i Skanderborg Kommune benytter de etablerede sundhedstilbud

HVORDAN OG HVORNÅR GÅR VI I GANG?

BYRÅDET VIL I 2014-2017:

Omsætte sundhedspolitikens vision gennem arbejdet med 6 strategispor:

1. Den mentale trivsel styrkes

Fordi - alle borgere – barn som voksen - bør kunne udfolde sine evner, håndtere dagligdagens udfordringer og indgå aktivt i fællesskaber.

2. Større lighed i sundhed

Fordi - alle borgere bør have lige muligheder for at udfolde deres livspotentiale og et godt helbred er samtidig en grundlæggende forudsætning for, at den enkelte borger kan klare sig på arbejdsmarkedet.

3. Sunde rammer, der gør det sunde valg let

Fordi – sunde rammer både kan øge borgernes muligheder for at træffe sunde valg, og gøre det besværligt at foretage det usunde valg.

4. Borgernes sunde livsstil styrkes

Fordi - en sund livsstil øger sandsynligheden for et længere liv uden sygdom, - og sund livsstil medvirker til den enkeltes trivsel.

5. Et stærkt nært sundhedsvæsen

Fordi - flere opgaver skal fremover løses i det nære sundhedsvæsen - og ikke på hospitalerne. Det giver nye muligheder for at skabe indsatser, der tager udgangspunkt i den enkelte borger og borgerens evt. netværk.

6. Sundhed som fælles opgave

Fordi - en styrkelse af borgernes sundhedstilstand kræver, at mange fagområder spiller sammen, og at borgeren / familien / lokalsamfundets medansvar er en selvfølge for alle.

- **En etårig sundhedsplan**, der udarbejdes af administrationen, udpeger de konkrete tiltag indenfor de enkelte strategispor. Der følges op på tiltagene i alle politiske udvalg to gange årligt.

Samarbejde er Skanderborg Kommunes motor

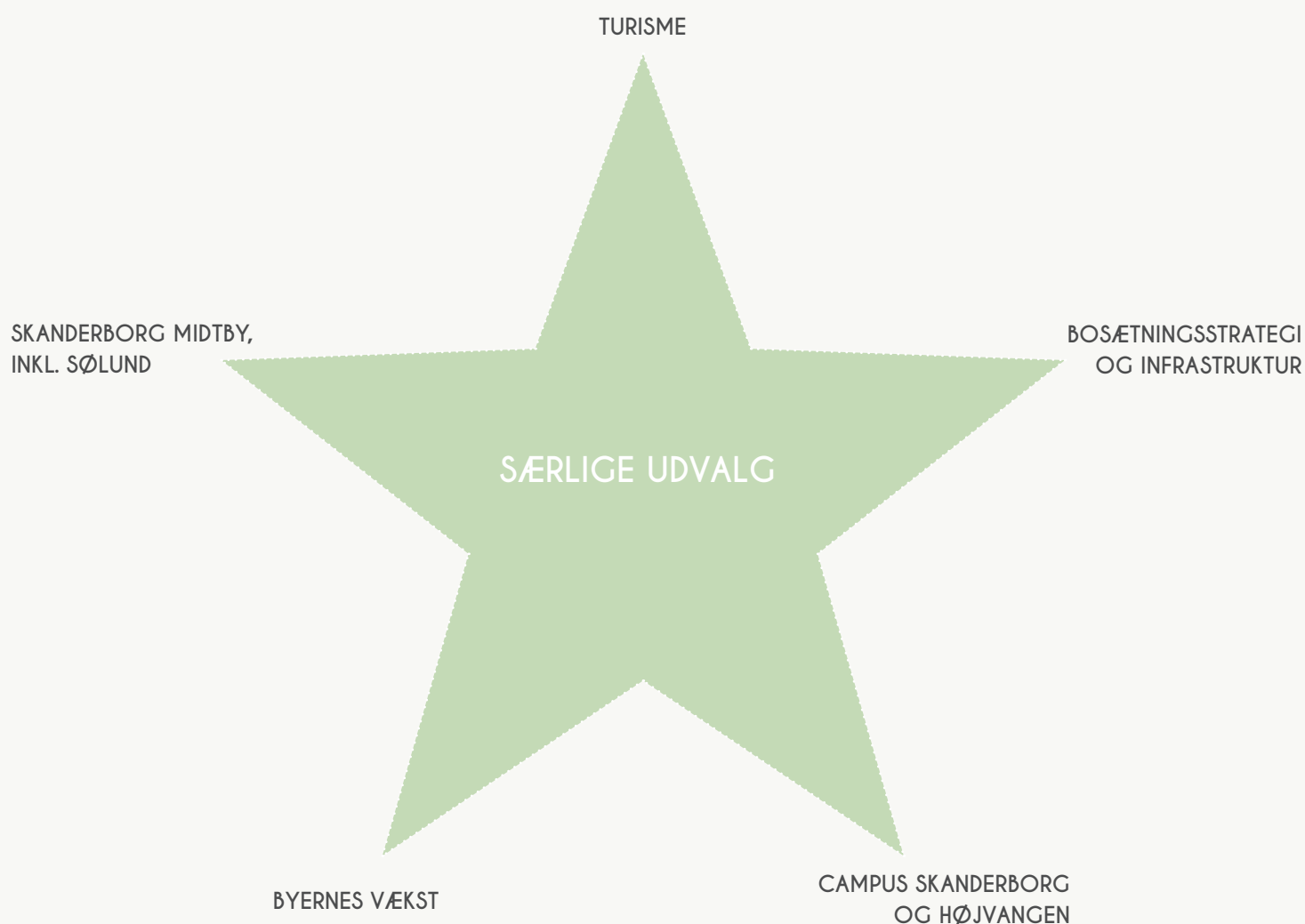
Kultur- og Sundhedsudvalget arbejder med SUNDHED i forhold til vision og strategi samt dagsordenssætter en overordnet opsamling på den samlede politikontrol af Sundhedspolitikken som minimum én gang i valgperioden 2014-2017

De stående udvalg og Økonomiudvalget arbejder med SUNDHED i forhold til at formulere forslag til forandringer, idet sundhed er et tværgående politikområde. Det vil sige, at alle udvalg involverer relevante interessenter og samarbejdspartnere på vegne af Byrådet. Byrådet godkender kommissorium for arbejdet med temaet.

1 1. REALISERING AF UDVIKLINGSSTRATEGIEN

Arbejdet med realiseringen af Byrådets Udviklingsstrategi organiseres i særlige udvalg og stående udvalg.

Særlige udvalg består af borgere og virksomheder m.fl. med en viden og ressource i forhold det specifikke tema samt 5 byrådsmedlemmer. Udvalgene arbejder tidsmæssigt forskudt og sammensættes i løbet af 2014-2016. Der udarbejdes kommissorier for arbejdet. Udvalgene inviterer andre aktører med i arbejdet via dialogmøder mv.

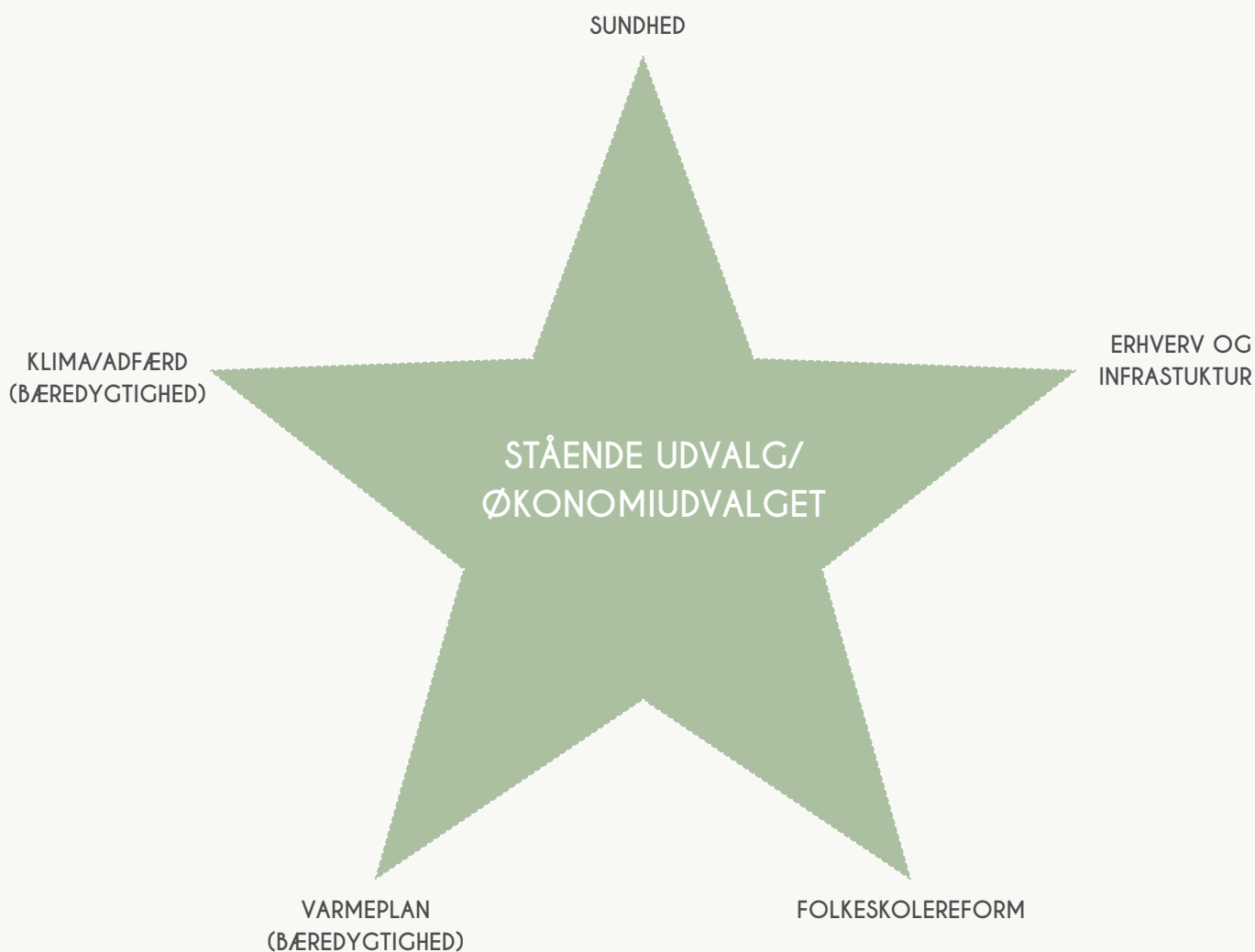
Arbejdet igangsættes i denne rækkefølge:

- BOSÆTNINGSSTRATEGI OG INFRASTRUKTUR (2. halvår 2014)
- CAMPUS SKANDERBORG OG HØJVANGEN (1. halvår 2015)
- SKANDERBORG MIDTBY INKL. SØLUND (2. halvår 2015)
- TURISME (1. halvår 2016)
- BYERNES VÆKST (2. halvår 2016)

Følgende temaer er forankret i Byrådets udvalg:

- Sundhed (Kultur- og Sundhedsudvalget)
- Folkeskolereform (Undervisnings- og Børneudvalget)
- Erhverv og infrastruktur (Økonomiudvalget)
- Bæredygtighed - Varmeplan (Økonomiudvalget samt Miljø- og Planudvalget)
- Bæredygtighed - Klima/adfærd (Miljø- og Planudvalget)

Udvalgene inviterer andre aktører med i arbejdet via dialogmøder mv.

12. UDVIKLINGEN SIDEN SIDST

Nøgletal for udviklingen i Skanderborg Kommune viser fremgang og vækst trods finanskrisen, og peger også på muligheder, vi har vores opmærksomhed på for fortsat at udnytte vores potentialer.

NØGLETAL OM ERHVERVSSTRUKTUR, BEFOLKNINGSUDVIKLING MV.

Befolkningsudvikling

Pendling

Erhvervsstruktur

Iværksætterier

INDBYGGERPROFIL

Skanderborg Kommune har 58.100 indbyggere og har en positiv befolkningsudvikling
Over halvdelen af de beskæftigede borgere pendler ud af kommunen, specielt til Aarhus

Indkomsten pr. indbygger er højere end gennemsnittet både i regionen og i hele landet
78 pct. af befolkningen har en erhvervskompetencegivende uddannelse

KOMMUNEFÆLLESSKABETS PROFIL

Skanderborg Kommune har 24.000 arbejdspladser, hvilket svarer til 79 pr. 100 erhvervsaktive (25-64 årige)

Antallet af arbejdspladser er steget siden 2010 med 3,5 pct.

82 pct. af borgerne i den erhvervsaktive alder (25-64 årige) er i beskæftigelse, hvilket er den højeste andel i regionen

Kommunens erhvervsstruktur domineres af områderne: Fødevarer, IT/kommunikation, bygge/bolig og transport

*Fordyb dig i alle vores nøgletal på indbygger- og kommuneniveau i publikationen Kontur:
www.skanderborg.dk/udviklingsstrategi*

VIDEN OM BOSÆTNING – TILFLYTTERE OG NYE VIRKSOMHEDER

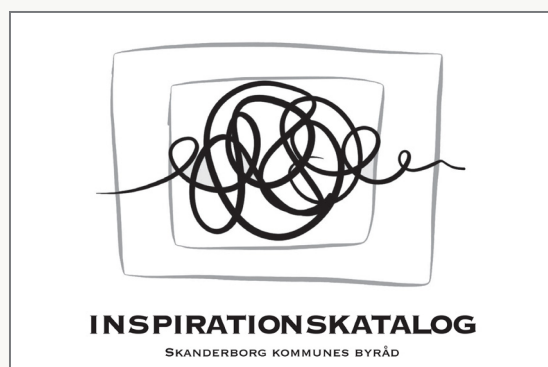
Skanderborg Kommune er stadig den fortrukne østjyske omegnskommune, når familierne i Aarhus vælger at rykke teltpælene op, men antallet af tilflyttere fra Aarhus er dog faldet

Udover den unikke natur er faktorer som bolig, infrastruktur og relationer afgørende for, at tilflyttere vælger Skanderborg Kommune

Udviklingen i antallet af private virksomheder og arbejdspladser hænger tæt sammen med øget bosætning. Langt hovedparten af de nystartede virksomheder i kommunen etableres af iværksættere, der bor i kommunen

Skanderborg Kommune har i øvrigt klaret sig godt i forhold til at få nye virksomheder og beholde de eksisterende. Der har været et mindre fald i antallet af virksomheder sammenlignet med andre kommuner i Østjylland. Der er skabt flere især små virksomheder mellem 2005 og 2011

Læs mere i bosætningsanalysen og virksomhedsanalysen her:
www.skanderborg.dk/udviklingsstrategi

TAL OM BYRÅDETS 21 POLITIKOMRÅDER

Et inspirationskatalog med fakta om Byrådets 21 politikområder har dannet en del af grundlaget for det politiske arbejde med Udviklingsstrategien. For hvert politikområde er der dels spørgsmål til refleksion og dels udvalgte fakta. Det vil sige, at det langt fra er udtømmende, og blot viser nogle tendenser.

Du kan læse om Byrådets politikområder her:
www.skanderborg.dk/udviklingsstrategi

13. KOMMUNEPLANREVISION OG PLANLÆGNING SIDEN SIDST

FULD REVISION AF KOMMUNEPLANEN

Byrådets Udviklingsstrategi redegør for vision og strategi for Skanderborg Kommunes udvikling. Udviklingsstrategien, samt de forandringer Byrådet vedtager i forlængelse heraf, er bl.a. grundlaget for forslag til den nye kommuneplan og vil også påvirke andre politikker.

Skanderborg Kommune foretager en fuld revision af Kommuneplan13 i den kommende kommuneplan. Derudover revideres alle kommuneplanrammer, der indeholder de detaljerede bestemmelser for hvert af kommuneplanens rammeområder, f.eks. bestemmelser om bebyggelsesprocent, bebyggelseshøjder, materialevalg, parkeringsnorm mv.

Der vil i kommuneplanrevisionen være særligt fokus på byfortætning og lokaliteter til specifikke formål.

Byfortætning/ omdannelsen af eksisterende centrale arealer

For at skabe gode rammer for øget bosætning og mere liv i midtbyerne vil det være relevant at analysere rammerne for dagligvarehandlen (og især udvalgsvarehandlen) samt analysere centrale kommunale arealer, hvis anvendelse på sigt kan ændres – bl.a. med henblik på at øge udbuddet af forskellige boformer.

Udover arealer med eksisterende kommunale institutioner, er der kommunale p-pladser og arealer ejet af andre offentlige instanser, som kan vurderes i forhold til mulighed for byfortætning. Der vil også kunne peges på byfortætningsmuligheder langs indfaldsvejene i kommunens centerbyer, hvor adgang til kollektiv transport er god og behovet for p-pladser derfor mindre.

Endelig kunne muligheden for at fortætte (og modernisere) ældre parcelhusområder undersøges med henblik på forsat at have gode og spændende boligområder.

Specifikke lokaliseringer

- **BIOGAS:** Der skal planlægges for fælles biogasanlæg. Hovedparten af kommunens husdyrgødning bliver ikke udnyttet til biogas. Biogas nedbringer udledningen af ammoniak fra husdyrgødningen og er CO₂-neutral, når det afbrændes i modsætning til naturgas.
- **AREALER TIL STORE SOLENERGIANLÆG:** Der skal tages stilling til passende arealer til store solenergianlæg, der kan supplere el- og varmeforsyningen med vedvarende energi.
- **LANDBRUG:** Der skal planlægges for lokalisering af store husdyrbrug samt sikring af særligt værdifulde landbrugsområder.
- **LANDSKABSPLANLÆGNING OG SKOVREJSNING:** Der skal planlægges for større sammenhængende landskaber. Denne planlægning kan have indflydelse på revision af skovrejsningstemaet. Endvidere vil temaet om turisme i Udviklingsstrategien få betydning for temaet om naturbeskyttelsesinteresser og landskab.
- **GRUNDVAND:** Der skal tages stilling til grundvandsbeskyttelsens indflydelse på arealudlæg som konsekvens af en igangværende redegørelse for grundvandsinteresser og -beskyttelse.
- **KLIMATILPASNING:** Klimatilpasningsplanen skal integreres i kommuneplanen.

PLANLÆGNING SIDEN VEDTAGELSEN AF KOMMUNEPLAN 13

Godkendte kommuneplantillæg

- KOMMUNEPLAN 13 TILLÆG NR. 13-01, vedtaget 24. april 2013 - Vindmølleplan

---

- KOMMUNEPLAN 13 TILLÆG NR. 13-02, vedtaget 29. maj 2014 i forbindelse med lokalplanlægning for Festival og eventområde ved Horsensvej

- Oprettelse af Rammeområde 11.R.05 - Rekreativt grønt område syd for Horsensvej, og Rammeområde 11.E.03 - Erhvervsområde nord for Horsensvej, samt formindskelse af: Rammeområde 11.R.01 - Skanderborg Sø Camping mv., og Rammeområde 11.B.03 - Gammel Skolevej-kvarteret.
-

- KOMMUNEPLAN 13 TILLÆG NR. 13-03, vedtaget 26. marts 2014 i forbindelse med lokalplanlægning for forlængelse af Dronning Sophies Allé til Ladegårdsbakken og en forlægning af Thomas Helsteds Vej til nyt kryds på Ladegårdsbakken.

- Etablering af et nyt rammeområde 12.E.03 omfattende erhvervsejendomme ved Dronning Sophies Allé. Afgrænsning af rammeområde 12.E.01 gennem overførsel af vestlige del til nyt rammeområde 12.E.03. Afgrænsning af rammeområde 10.B.05 gennem overførsel af del til nyt rammeområde 12.E.03. Ændring af rammebestemmelserne for rammeområde 12.E.02 gennem indarbejdelse af vejanlæg.
-

- KOMMUNEPLAN 13 TILLÆG NR. 13-04, vedtaget 27. november 2014 i forbindelse med lokalplanlægning for solenergianlæg ved kraftvarmeværket i Gl. Rye.

- Ændring af: Rammeområde 52.B.12 - Hedelundvej, og rammeområde 52.E.01 - Erhverv ved Horsensvej.
-

- KOMMUNEPLAN 13 TILLÆG NR. 13-05, vedtaget d. 30. april 2014, i forbindelse med lokalplanlægning for Låsby Stadion.

- 51.R.01 Idrætshal og idrætsanlæg -, Kommuneplanramme 51.B.11 føjes til kommuneplanramme 51.R.01 plannavnet på kommuneplanramme 51.R.01 ændres til Låsby Stadion.
- 51.B.11 Øst for Hovedgaden og vest for Låsbyhallen - Kommuneplanramme 51.B.11 føjes til kommuneplanramme 51.R.01
- 51.O.02 Ældrecenter øst for Hovedgaden
- I kommuneplanramme 51.O.02 tilføjes under Notat om områdeanvendelse ”anlæg til håndtering af regnvand og klimatilpasningsformål” og under Notat om bebyggelsens placering og omfang ”Bebyggelse langs Hovedgaden kan have bebyggelsesprocent på op til 70.

- KOMMUNEPLAN 13 TILLÆG NR. 13-06, vedtaget 4. september 2014 i forbindelse med lokalplanlægning for Lille Nyhavn.

- Ændring af Rammeområde 10.C.13 - Adelgade øst for Skanderupgade.
-

- KOMMUNEPLAN 13 TILLÆG NR. 13-08, vedtaget 26. februar 2014 i forbindelse med lokalplanlægning for to nye boliger og medborgerhus i Tørring.

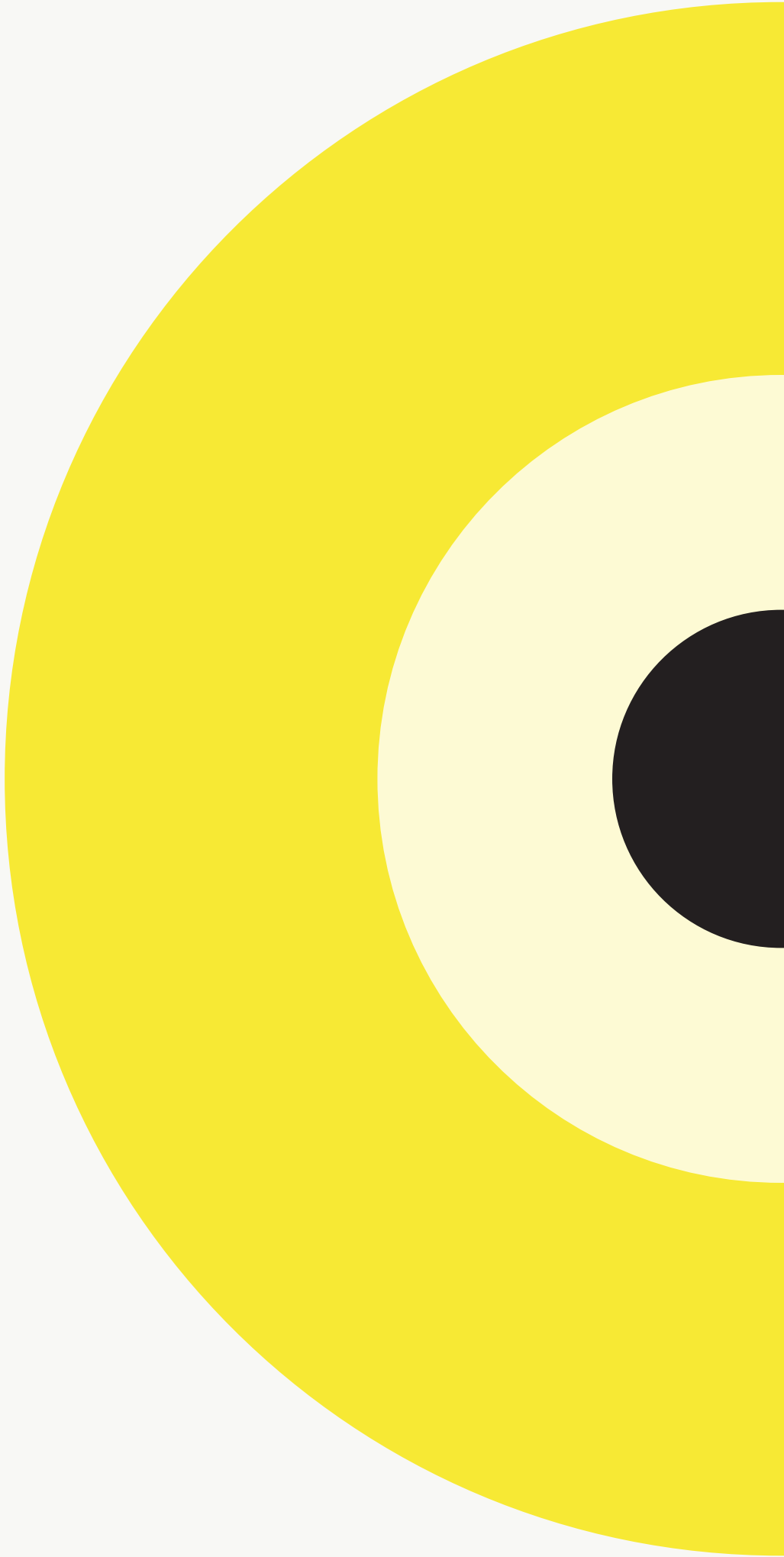
- Ændring af Rammeområde LB.35.BE.01 - Tørring.
-

- KOMMUNEPLAN 13 TILLÆG NR. 13-09, vedtaget d. 25. juni 2014. Klimatilpasningsplan.

Godkendte lokalplaner

- LOKALPLAN 1013 – Lille Nyhavn (september 2013)
- LOKALPLAN 1040 – Boligområde i Nørregade mod Skanderborg Sø (december 2013)
- LOKALPLAN 1041 – Festival- og eventområde ved Horsensvej (maj 2013)
- LOKALPLAN 1052 – Boliger og medborgerhus i Tørring (februar 2014)
- LOKALPLAN 1062 – Skole og daginstitution på Langelinie (september 2013)
- LOKALPLAN 1064 – Solenergianlæg ved kraftvarmeværket i Gl. Rye (november 2013)
- LOKALPLAN 1067 – Langelinie (september 2013)
- LOKALPLAN 1068 – Administrationscenter og idrætsfaciliteter på Skanderborg Fælled, Anebjerg (september 2013)
- LOKALPLAN 1069 – Boliger i Skovby Nygaard (september 2013)
- LOKALPLAN 1070 - Boligområde Elmely mv. nord for Blegindvej (september 2014)
- LOKALPLAN 1073 – Tippethøj 1 (oktober 2013)
- LOKALPLAN 1074 – Marmorpladsen (december 2013)
- LOKALPLAN 1075 – Boligområde ved Knudsvej (februar 2014)
- LOKALPLAN 1076 – Dronning Sophies Allé (marts 2014)
- LOKALPLAN 1077 - Låsby Stadion (april 2014)

Skanderborg
KOMMUNE